

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY BIAŁOBRZEGI**

Sporządzający:
Burmistrz Miasta i Gminy Białobrzegi

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I

1. Informacja o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	3
1.1 Informacje wstępne	3
1.2 Podstawa prawna	3
1.3 Zakres terenowy	3
1.4 Cel opracowania prognozy	4
1.5 Powiązania z dokumentami i opracowaniami	4
2. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	6
3. Stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	6
3.1. Opis środowiska przyrodniczego	6
3.2. Elementy abiotyczne	7
3.2.1 Charakterystyka geologiczna	7
3.2.2 Wody podziemne	7
3.2.3 Wody powierzchniowe	9
3.2.4 Surowce mineralne	9
3.2.5 Gleby	10
3.2.6 Klimat	12
3.2.7 Warunki gruntowo – budowlane	12
3.3 Elementy biotyczne	14
3.3.1 Flora	14
3.3.2 Fauna	15
3.4 Formy ochrony przyrody	17
3.5. Stan środowiska w przypadku braku realizacji studium	18
4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	18
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	21
6. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralności tego obszaru	23
7. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko	28
7.1. Kompleksowa ocena skutków realizacji studium	29
7.1.1 Wpływ na gleby	30
7.1.2 Wpływ na stan powietrza atmosferycznego	30
7.1.3 Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne	31
7.1.4 Wpływ na klimat lokalny i topoklimat oraz na warunki wymiany powietrza	32
7.1.5 Wpływ na klimat akustyczny	32
7.1.6 Wpływ na zasobu przyrody żywej i nieożywionej	33
7.1.7 Wpływ na obszary Natura 2000	34
7.1.8 Wpływ na krajobraz	34
7.2 Gospodarka odpadami	34
7.3 Zagrożenia związane z ustaleniami studium	35
8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych	35
9. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania	35
10. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	36
11. Streszczenie	36

CZĘŚĆ II

Mapa prognozy w skali 1:25000

1. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1 INFORMACJE WSTĘPNE

Niniejsze opracowanie dotyczy obszaru określonego uchwałą Rady Miasta i Gminy Białobrzegi nr Nr XXVIII/216/2013 z dnia 29 maja 2013 r. zmienionej uchwałą Nr XXI/178/2016 z dnia 23 sierpnia 2016r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Białobrzegi obejmującej obszar całej gminy.

1.2. PODSTAWA PRAWNA

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana jest na podstawie:

- art. 17 ust.4 Ustawy z dnia 27 marca 2003r. – O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2017 poz. 1073)
- art. 41 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. — Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2017 poz. 519)
- art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008r. — O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405)

1.3. ZAKRES TERENOWY

Opracowanie obejmuje obszar całego miasta i gminy Białobrzegi w granicach określonych uchwałą Rady Miasta i Gminy Białobrzegi.

Zakres i stopień szczegółowości „prognozy” został uzgodniony przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie pismem z dnia 30 września 2016r. Znak: WOOŚ-I.411.288.2016.JD
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białobrzegach pismem z dnia 20 września 2016r. Znak ZNS.700.01.2016

1.4. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY

Celem prognozy jest określenie wpływu ustaleń studium na środowisko. W prognozie zawarte są oceny skutków ustaleń studium, wynikające z przyjętych rozwiązań oraz możliwości występowania zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi i środowiska biogeograficznego.

1.5. POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI I OPRACOWANIAM

Opracowaniami planistycznymi:

- tekst i rysunek projektu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Białobrzegi”
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Białobrzegi, Uchwała nr XIII/54/99 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 8 czerwca 1999 r.,
- tekst i rysunek „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Białobrzegi” - uchwalonego uchwałą Nr VIII/46/2007 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 12 czerwca 2007r.,
- tekst i rysunek „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Białobrzegi” - uchwalonego uchwałą Nr VI/31/2011 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 1 marca 2011r.,
- tekst i rysunek „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Białobrzegi” - uchwalonego uchwałą Nr VII/40/2011 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 31 marca 2011r.,
- tekst i rysunek „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Białobrzegi” - uchwalonego uchwałą Nr X/68/2011 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 25 sierpnia 2011r.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego – 2014;
- Opracowaniem ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Białobrzeg

Programami i opracowaniami branżowymi:

- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030;
- Raport - stan środowiska w województwie mazowieckim w roku 2013;

- Strategia Rozwoju Powiatu Białobrzесьkiego, Białobrzegi 2008-2018;
- Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Białobrzegi do roku 2015;
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Białobrzegi na lata 2015 -2018 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2019-2022 (aktualizacja, Białobrzegi lipiec 2015)

Opracowaniami kartograficzno-geodezyjnymi:

- mapy topograficzne w skali 1:25000
- mapy ewidencji gruntów 1:5 000
- mapy zasadnicze 1:1 000

Ustawami:

- Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. — „Prawo ochrony środowiska”,
- Ustawą z dnia 3 października 2008r. „O udostępnianiu informacji o ochronie środowiska, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko”,
- Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. „O ochronie przyrody”,
- Ustawą z dnia 3 lutego 1995r. „O ochronie gruntów rolnych i leśnych”,
- Ustawą z dnia 27 marca 2003r. „O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”

Rozporządzeniami:

- Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 49 z dnia 5 maja 2005r
- Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 1 z dnia 6 stycznia 2009r.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008r. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 stanowiącego obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) „Dolina Pilicy” PLB 140003 /Dz.U. Woj. Maz. z dnia 09 kwietnia 2014r. Poz. 3720/
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008r. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 stanowiącego obszar specjalnej ochrony siedlisk (SOO) „Dolina Dolnej Pilicy” PLH 140016 /Dz.U. Woj. Maz. z dnia 09 kwietnia

2014r. poz. 3719/

2. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZADZANIU PROGNOZY

W opracowaniu prognozy posłużono się opisową analizą prawdopodobnych skutków oddziaływania na środowisko, jakie mogą wystąpić w przypadku realizacji ustaleń studium. W procedurze rozpatrywania oddziaływania uwzględniono wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych zaproponowanego przez projektanta urbanistę. W ocenie wykorzystano metodę prostego prognozowania posługując się metodą analogii do oddziaływania istniejących tego typu inwestycji. Wynikające z przeprowadzonej analizy wnioski odniesiono do stanu środowiska oraz przeanalizowano możliwe skutki środowiskowe realizacji studium.

3. STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

3.1. POŁOŻENIE I RZEŻBA TERENU

Przedmiotowy teren położony jest na terenie Równiny Radomskiej, południowej części Niziny Mazowieckiej. Północną granicę gminy stanowi dolina rzeki i rzeka Pilica. Według podziału fizykogeograficznego Polski gmina leży w obrębie dwóch makroregionów:

– Doliny Białobrzeskiej – szeroka i asymetryczna dolina rzeki Pilicy. Północne jej zbocze tworzy stromą krawędź, a południowe – łagodnie zarysowane tarasy plejstoceńskie, akumulacyjne rzeki Pilicy. Szerokość tarasu zalewowego w dolinie rzeki wynosi 2,5 – 3,5 km.

– Równiny Radomskiej znajdującej się na południowy-zachód od doliny Pilicy. Pagórki morenowe na terenie wysoczyzny osiągają wysokość powyżej 150 m.n.p.m.

Rzeźba terenu gminy Białobrzegi jest w zdecydowanej większości płaska i niskofalista,

dlatego też jest korzystna dla rozwoju rolnictwa.

3.2 ELEMENTY ABIOTYCZNE

3.2.1 Charakterystyka geologiczna

Pod względem geologicznym gmina wchodzi w skład jednostki geologicznej zwanej Synklinorium Brzeżnym, w obszarze wysoczyzny polodowcowej zbudowanej z piasków i glin zwałowych. Starsze podłoże budują utwory jury i kredy. W utworach jurajskich występują utwory frakcji węglanowej – wapienie i margle. Osady kredy zostały wykształcone w postaci piaskowców, piasków, margli oraz opok i występują pod kompleksem osadów trzeciorzędowych, tylko lokalnie pod utworami czwartorzędu.

3.2.2 Wody podziemne

Gmina znajduje się w obszarze GZWP 215 Subniecka Warszawska, który na chwilę obecną nie posiada dokumentacji hydrogeologicznej.

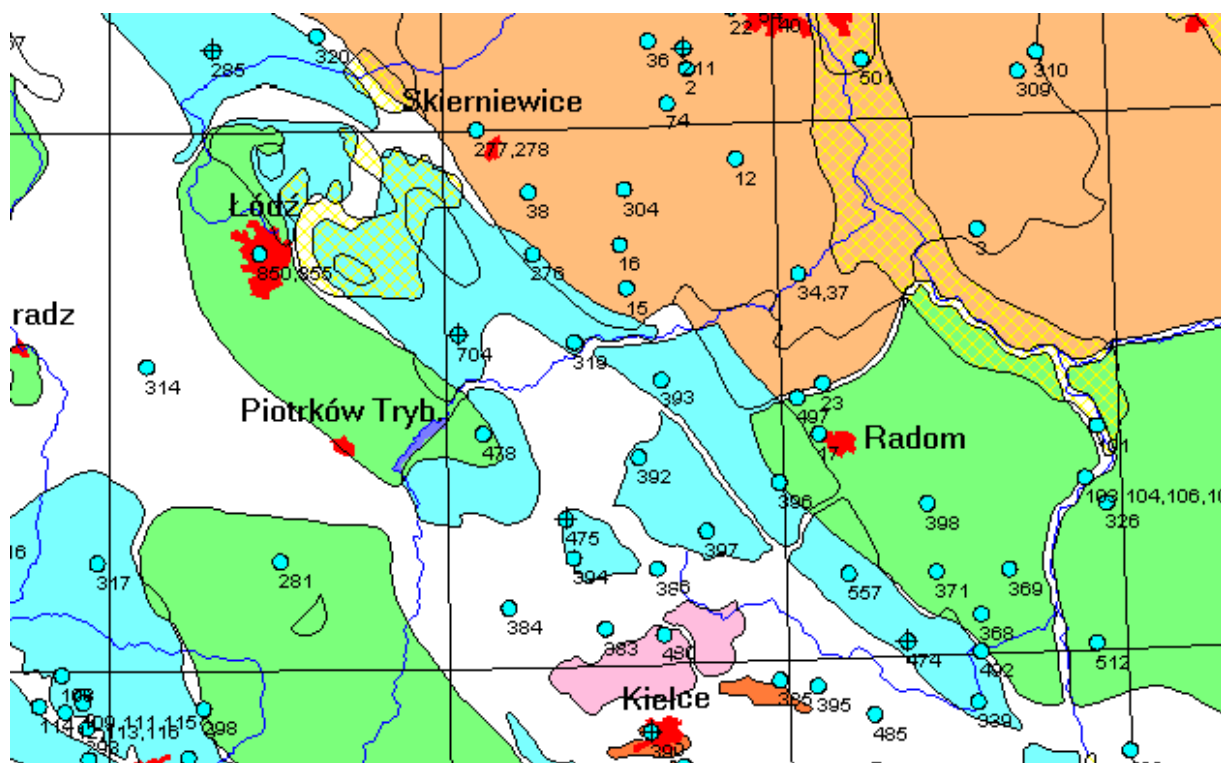
Na terenie opracowania wody podziemne występują w utworach kredy, trzeciorzędu (GZWP 215) oraz czwartorzędu. Kredowy poziom wodonośny tworzy rozległy zbiornik wód podziemnych, którego kolektorem są margle, opoki, wapienie. Wody tego poziomu mają charakter szczelinowy lub szczelinowo-porowy występują pod ciśnieniem co wiąże się z występowaniem w stropie utworów nieprzepuszczalnych. Jakość wody: znaczna twardość głównie węglanowa zawartość żelaza przekraczająca normy, nieco podwyższona zawartość manganu. Pod względem chemicznym poza żelazem i manganem nie budzi zastrzeżeń.

W utworach trzeciorzędowych na terenie opracowania brak danych odnośnie wydajności, poziom ten nie ma znaczenia dla zaopatrzenia w wodę i tworzy na terenie województwa mazowieckiego GZWP 215 'Subniecka Warszawska', który ma strategiczne znaczenie w gospodarce wodnej kraju.

W utworach czwartorzędowych wody podziemne występują w piaskach, w soczewkach i przewarstwieniach piaszczysto-żwirowych w obrębie glin zwałowych. Pierwszy poziom wodonośny występuje na głębokości od 1,2 m ppt do 9,0 m ppt; drugi na głębokości od 18,0 do 26,0 m p.p.t. w zależności od miąższości osadów czwartorzędowych i ich wykształcenia litologicznego. Wody podziemne ujmowane są w studniami kopanymi jak i płytkimi studniami wierconymi. Wydajności uzyskane z tego poziomu wynoszą około: 1,0

m³/h przy depresji 5.0 m (studnia w Kamieniu). Zasadnicze znaczenie dla zaopatrzenia w wodę ma kredowy poziom wodonośny, charakteryzujący się dużą wodonośnością i dobrą jakością wody. Z poziomu tego korzystają wodociągi miejskie w Białobrzegach (ujęcie komunalne o zatwierdzonych zasobach 252,0 m³/h) jak również większe zakłady przemysłowe i bazy. Maksymalna wydajność, jaką uzyskano z poziomu kredowego na terenie gminy wynosi 250 m³/h. Poziom czwartorzędowy ma jedynie lokalne znaczenie, może być wykorzystywany dla zaopatrzenia w wodę indywidualnych gospodarstw oraz mniejszych zakładów przemysłowych. Znaczna część mieszkańców wsi zaopatruje się w wodę ze studni kopanych.

Ważnym zagadnieniem jest ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem gdyż wody podziemne poziomu czwartorzędowego są przeważnie zasilane bezpośrednio z powierzchni a nie posiadają warstw izolacyjnych. Potencjalne źródło skażenia wód mogą stanowić zakłady przemysłowe i wysypiska odpadów.

(źródło: Państwowy Instytut Geologiczny; <http://www.pgi.gov.pl/soh/zbiornikiwodpodziemnych/34.html>)

3.2.3 Wody powierzchniowe

Pod względem hydrogeologicznym gmina leży w zlewni rzeki Pilicy oraz jej dopływów, z których największym jest rzeka Pierzchnia oraz Drzewiczka. Wg danych z 2010-13 r. rzeka Pilica na odcinku od Drzewiczki do ujścia prowadziła wody III klasy czystości elementów biologicznych, I klasy elementów hydromorfologicznych, pozaklasowe elementów fizykochemicznych /grupa 3.1-3.5/ ze względu na przekroczony poziom fosforanów tj. 0,35 mgPO₄/l, II klasy elementów fizykochemicznych /grupa 3.6/ oraz umiarkowany stan/potencjał ekologiczny w PPK monitoringu obszarów chronionych. Należy jednak zwrócić uwagę że na przestrzeni ostatnich lat jakość rzeki wg pomiarów stężeń powoli się poprawia.

3.2.4 Surowce mineralne

Na terenie gminy znajdują się udokumentowane złoża surowców mineralnych. Prowadzone do tej pory badania wykazały możliwości udokumentowania dosyć dużych złóż kruszywa naturalnego o zasobach spełniających wymagania kryteriów bilansowości. W tej sytuacji istnieją perspektywy eksploatacji surowców mineralnych na potrzeby przemysłowe.

Na terenie gminy Białobrzegi istnieje sześć udokumentowanych złóż kopalin które częściowo są już skreślone z bilansu zasobów i podlegały lub podlegają rekultywacji, są to:

- Złoże „Jasionna” KN6039, status nieaktywny, stan zagospodarowania: złożo skreślone z bilansu zasobów – data rozpoczęcia eksploatacji 02.01.2006r., data zakończenia eksploatacji 31.12.2008r. – położenie Jasionna - złożo kopaliny pospolitej – piasek, rekultywacja w kierunku leśnym, głębokość spągu średnia 5,00 m
- Złoże „Jasionna 1” KN10107, dz. ewid. 966,1028,1201, stan zagospodarowania: złożo zagospodarowane, – data rozpoczęcia eksploatacji 02.01.2006r. ,data zakończenia eksploatacji -----, położenie Jasionna - złożo kopaliny pospolitej – piasek, rekultywacja w kierunku leśnym, głębokość spągu średnia 7,85 m
- Złoże „Jasionna 2” KN11294, dz. ewid. 1210, status nieaktywny, stan zagospodarowania: złożo skreślone z bilansu zasobów – data rozpoczęcia eksploatacji 26.07.2007r., data zakończenia eksploatacji 31.12.2012r. – położenie Jasionna - złożo

kopaliny pospolitej – piasek, rekultywacja w kierunku leśnym, głębokość spągu średnia 7,50 m

– Złoże „Jasionna 3” KN11883, dz. ewid. 1205-6,1209, status nieaktywny, stan zagospodarowania: złoże rozpoznane szczegółowo – data rozpoczęcia eksploatacji -----, data zakończenia eksploatacji -----. – położenie Jasionna - złoże kopaliny pospolitej – piasek, rekultywacja w kierunku leśnym, głębokość spągu średnia 7,80 m

– Złoże „Sucha” KN8935, dz. ewid. 2357/2, 2357/38, status nieaktywny, stan zagospodarowania: złoże skreślone z bilansu zasobów – data rozpoczęcia eksploatacji 02.01.2002r., data zakończenia eksploatacji 31.12.2013r. – położenie Sucha - złoże kopaliny pospolitej – żwir, piasek; rekultywacja w kierunku rolniczo-wodnym, głębokość spągu średnia 10,20 m

– Złoże „Sucha 1” KN11000, dz. ewid. 2441, stan zagospodarowania: złoże zagospodarowane, – data rozpoczęcia eksploatacji 02.01.2007r. ,data zakończenia eksploatacji -----, położenie Sucha - złoże kopaliny pospolitej – piasek, głębokość spągu średnia 12,16 m

- Złoże „Stawiszyn w kat.C1”, dz. ewid. 535 i 545 w miejscowości Stawiszyn, złoże posiadające zatwierdzoną dokumentację geologiczną, złoże kopaliny pospolitej – piasek, głębokość spągu średnia 5,2 m

W tej sytuacji istnieje perspektywa przemysłowej eksploatacji surowców mineralnych na potrzeby przemysłowe, głównie na skalę lokalną.

3.2.5 Gleby

Na terenie Gminy Białobrzegi dominują gleby piaszczyste lekkie, duży ich procent to gleby podmokłe, tzw. piaski sapowate. Występują również gleby wytworzone z glin zwałowych zwłaszcza w okolicach miejscowości Sucha, Szczyty i Stawiszyn. W obniżeniach terenu i dolinie rzeki Pilicy wytworzyły się czarnoziemy i płytkie ziemie murszaste. Obszar gminy cechują gleby stosunkowo niskiej jakości dla produkcji rolnej. Piąta i szósta klasa gruntów stanowi niemal 61% powierzchni całej gminy. Gleby lepszych klas bonitacyjnych w tym gleby chronione trzeciej klasy gruntów znajdują się

przeważnie w południowo-zachodniej części (Jesionna, Sucha, Stawiszyn) oraz w rejonie Szczytów. Gleby torfowe występują na znacznych obszarach gminy Białobrzegi, głównie w rejonie dolin rzecznych.

Procentowy udział poszczególnych klas gleb:

Klasa	ha	%
II	10	0,4
IIIa	77	2,9
IIIb	189	7,2
IVa	463	17,7
IVb	349	13,4
V	726	27,7
VI	685	26,1
VIz	121	4,7

Na obszarze gminy gleby chronione klas I-III obejmują 276 ha, co stanowi 10,5% ogólnej powierzchni gminy. Zdecydowaną większość stanowią gleby niskie bonitacyjnie – V i VI klasa - w sumie 53,8 % powierzchni gminy.

Na stan gleb ma wpływ wiele czynników m.in.: procesy erozyjne, emisja gazów i pyłów, prowadzona gospodarka rolna (nawożenie, stosowanie środków ochrony roślin). Duże znaczenie ma również świadomość ekologiczna użytkowników gruntów.

Strukturę użytkowania gruntów na terenie gminy Białobrzegi:

Struktura użytkowania	ha	%
Użytki rolne:	3276	41
1. grunty orne	2317	71
2. sady	136	4
3. trwałe użytki zielone	823	25
a. łąki	551	
b. pastwiska	272	
Lasy i zadrzewienia:	3319	42
a. lasy	3199	
b. zadrzewienia	120	
Grunty pod wodami	366	4,9
Tereny osiedlowe:	335	4,5

a. zabudowania	303	
b. niezabudowane	25	
c. zieleń osiedlowa	7	
Tereny różne	9	0,1
Nieużytki	297	3,7
Razem:	7893	100

3.2.6 Klimat

Według podziału Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne gmina Białobrzegi znajduje się w skrajnie południowej części 'dzielnicy środkowej'. Charakterystyka elementów klimatycznych na podstawie danych ze stacji meteorologicznej w Warce i Nowym Mieście przedstawia się następująco:

- średnia temp. roczna wynosi 7,5°C,
- średnia temperatura najcieplejszego miesiąca wynosi 18,3°C,
- średnia temperatura najchłodniejszego miesiąca wynosi – 3,4°C
- średnia amplituda roczna wynosi 21,7°C
- ilość dni z temperaturą powyżej 0°C wynosi 117
- ilość dni z temperaturą powyżej 25°C wynosi 41-44
- średnia roczna wilgotność powietrza wynosi 80%
- zachmurzenie wynosi 6,3
- suma roczna opadów wynosi 548 mm
- długość występowania pokrywy śnieżnej wynosi 38-60dni
- długość okresu wegetacyjnego wynosi 170- 217 dni
- ostatnie przymrozki wiosenne występują w okresie od 15 do 30 kwietnia
- pierwsze przymrozki jesienne występują ok. 15 października

Zdecydowanie dominują wiatry zachodnie, częste występują również wiatry południowo – zachodnie, najrzadsze są natomiast wiatry północno-wschodnie. Największe zachmurzenie występuje w grudniu, najmniejsze w sierpniu i wrześniu.

3.2.7 Warunki gruntowo - budowlane

Warunki gruntowe:

Na terenie opracowania występują zróżnicowane warunki gruntowo-budowlane.

Gliny zwałowe – z punktu widzenia budownictwa stanowią podłoże nośne, należy się jednak liczyć z możliwością występowania w stropie glin płytkiej wody gruntowej, powyżej poziomu posadowienia budynków.

Piaski i żwiry – stanowią dobre podłoże budowlane a tylko w miejscach podścielenia glinami można się liczyć z okresowym występowaniem wody w poziomie posadowienia budynków.

Piaski i żwiry moren czołowych występują lokalnie na kulminacjach łagodnie zaznaczających się w terenie pagórków.

Warunki wodne:

Pierwszy poziom wód gruntowych kształtuje się w zależności od rzeźby i budowy geologicznej

W obrębie zagłębień terenu zwierciadło wód gruntowych występuje stale na głębokości od 0,5 do 1 m, lokalnie do 2 m poniżej powierzchni terenu i utrzymuje się w przepuszczalnych utworach holocenijskich. Charakter zwierciadła jest na ogół swobodny.

Na obszarach wysoczyznowych pierwszy poziom gruntowych występuje na różnych głębokościach Wody płytsze niż 2 m od powierzchni terenu występują głównie w sąsiedztwie dolin i zagłębień terenu. Na pozostałych obszarach wysoczyzny wody gruntowe występują przeważnie głębiej niż 4 m od powierzchni terenu. Na znacznych obszarach tworzą one ciągły poziom wodonośny o swobodnym zwierciadle.

Na obszarach zbudowanych z trudnoprzepuszczalnych utworów swobodny poziom wód gruntowych ulega znacznym zakłóceniom. Na tych obszarach wody gruntowe na ogół nie mają ciągłego poziomu, lecz występują na zmiennych głębokościach w formie sączeń lub soczew. Zwierciadło tych wód często wykazuje napięcie. Ponadto na obszarach występowania w płytkim podłożu gruntów trudnoprzepuszczalnych są sprzyjające warunki do okresowego utrzymywania się tzw. wód „wierzchówkowych”

Ogólnie można stwierdzić że na terenie opracowania warunki geologiczne są korzystne

dla osadnictwa.

3.3 ELEMENTY BIOTYCZNE

3.3.1 Flora

Lasy

Szczególne znaczącym elementem w środowiska przyrodniczym są lasy. Spełniają one wielorakie funkcje: środowiskotwórcze krajobrazowe ochronne oraz społeczne, przyczyniając się do zachowania równowagi ekologicznej w obrębie gminy.

Lasy na terenie gminy Białobrzegi zajmują powierzchnię ogólną 3308,90 ha i w zdecydowanej większości znajdują się w sektorze publicznym (Państwowe Gospodarstwo Leśne - Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Dobieszyn). Lesistość gminy wynosi 42,6 % i jest znacznie wyższa niż lesistość Polski która wynosi wg danych GUS z 2017 - 31%.

Obszary leśne są równomiernie rozmieszczone na terenie całej gminy, tworząc cztery większe kompleksy leśne w południowej, zachodniej, północnej oraz centralnej części gminy. Lasy te stanowią pozostałość dawnej Puszczy Stromieckiej, ograniczonej dolinami rzek Wisły, Pilicy i Radomki odznaczają się znacznym stopniem naturalności, jak również związanymi z tym dużymi walorami biocenotycznymi (lasy o charakterze wodochronnym i glebochronnym). W ich obrębie dominują siedliska borowe (bór mieszany oraz bór świeży). Dominuje w nich sosna zwyczajna z domieszką dębów, brzoź oraz olszyn.

Zadrzewienia

Zadrzewienia tworzą pojedyncze drzewa i krzewy lub ich skupienia nie będące zbiorowiskami leśnymi. Na terenie gminy widoczna jest tendencja tworzenia się w wyniku sukcesji zadrzewień śródpolnych, głównie na terenach rolnych słabszych klas gruntów.

Występujące zespoły zadrzewień przybierają formy:

- zadrzewienia przydrożne - ciągną się liniowo wzdłuż tras komunikacyjnych (głównie dróg gminnych i powiatowych);
- zadrzewienia śródpolne - rozpraszają się mozaikowo w obrębie terenów rolnych;
- zadrzewienia przyzagrodowe - pokrywają tereny towarzyszące zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej;

Łąki i pastwiska

Zespoły roślinności łąkowo – pastwiskowej na terenie gminy występują głównie wzdłuż dolin rzecznych w tym Pilicy i Pierzchni, jak również w rejonie miejscowości: Sucha, Okrąglik, Kolonia Brzeźce oraz Brzeźce.

3.3.2 Fauna

Na terenie gminy Białobrzegi największą powierzchnię zajmuje otwarty krajobraz rolniczy z takimi środowiskami jak pola uprawne, łąki i pastwiska oraz duże powierzchnie lasów oraz liczne zadrzewienia śródpolne. Fauna kręgowców dla tego środowiska jest liczna w gatunki i charakterystyczna, gdyż niektóre z nich występują tylko w w.w. siedliskach. Do najcenniejszych faunistycznie obszarów gminy należą systemy wodnych korytarzy ekologicznych. Są to głównie doliny rzek Pilicy i Pierzchni. Stanowią one szlaki migracyjne zwierząt wodnych oraz ptaków. O atrakcyjności tego terenu świadczą głównie: naturalny lub półnaturalny charakter rzek (liczne meandry, zakola oraz fragmenty starorzeczy) oraz ich otoczenia (łąki oraz fragmenty lasów łęgowych oraz olsów).

Na terenie gminy występuje około 149 gatunków ptaków, w tym 124 gatunków lęgowych, wśród których dwa – błotniak stawowy oraz kropiatka wymienione są w 'Polskiej czerwonej księdze zwierząt'.

Do ssaków zamieszkujących te wodne ekosystemy można zaliczyć: bobry (*Castor fiber*) oraz wydry (*Lutra lutra*).

Na terenach łąk najbardziej typowymi gatunki ptaków będą: skowronek polny (*Alauda arvensis*), świergotek polny (*Anthus campestris*), świergotek łąkowy (*Anthus pratensis*), czeczotka (*Carduelis flammea*), trznadel (*Emberiza citrinella*), pliszka żółta (*Motacilla flava*), kuropatwa (podgatunek: *Perdix perdix petdix* i *Perdix perdix lucida*), bażant (*Phasianus colchicus*), pokląskwa (*Saxicola rubetra*), potrzyszcz (*Emberiza calandra*) oraz kruk (*Corvus corax*).

Mogą pojawić się również rzadkie gatunki ptaków m.in.: czajka (*Vanellus vanellus*); rycyk (*Limosa limosa*); samotnik (*Tringa ochropus*); kszczyk (*Galinago galinago*); krwawodziób (*Tringa tptanus*); potrzos (*Emberiza schoeniclus*) oraz inne gatunki związane ze środowiskiem obszarów podmokłych m.in. zimorodek (*Alcedo atthis*); dziwonia (*Carpadacus etythrinus*); cyranka (*Anas querquedula*); świergotek łąkowy (*Anthus*

pratensis); dzięcioł zielony (*Picus viridis*) oraz tak rzadkie gatunki jak bocian czarny (*Ciconia nigra*) czy żuraw (*Grus grus*).

W pobliżu zadrzewień i zakrzewień śródpolnych mogą pojawiać się takie gatunki jak: jemioluska (*Bombycilla garrulus*), wrona siwa (*Corvus corone*), dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*), dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), gąsiorek (*Lanius collurio*), pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*), sroka (*Pica pica*), kowalik (*Sitta europaea*), cierniówka (*Sylvia communis*) oraz zięba jer (*Fringilla montifringilla*).

W bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań mogą pojawiać się: wróbel domowy (*Passer domesticus*), białorzytka (*Oenanthe oenanthe*), szpak zwyczajny (*Sturnus vulgaris*), kawka (*Corvus monedula*), jaskółki dymówka (*Hirundo rustica*), oknówka (*Delichon urbica*), kopciuszek (*Phoenicurus ochruros*), synogarlica turecka (*Streptopelia decaocto*) oraz kulczyk (*Serinus serinus*), które w innych środowiskach nie występują lub występują nielicznie. W pobliżu zadrzewień i zakrzewień mogą pojawiać się takie gatunki jak: jemioluska (*Bombycilla garrulus*), wrona siwa (*Corvus corone*), pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*), sroka (*Pica pica*), kowalik (*Sitta europaea*), cierniówka (*Sylvia communis*) oraz zięba jer (*Fringilla montifringilla*).

W granicach opracowania stwierdzono również występowanie drobnych ssaków, płazów i gadów charakterystycznych dla tego typu obszarów.

Na terenach łąk najczęściej występującym płazem będzie głównie żaba trawna (*Rana temporaria*) oraz ropucha szara (*Bufo bufo*). W pobliżu cieków pojawiać się może natomiast żaba wodna (*Rana esculenta*) i ropucha zielona (*Bufo viridis*).

Gady reprezentowane będą przez większość krajowych gatunków m.in.: zaskrońce, żmije zygzakowate, padalce oraz jaszczurki - zwinkę i żyworódkę, które będą zasiedlały suche ugory w sąsiedztwie zadrzewień.

Ssaki na terenie łąk i pól uprawnych reprezentowane będą głównie przez te najmniejsze i najbardziej liczne czyli przez rząd gryzoni i ssaki łożyskowe /nietoperze/. Będą to głównie: mysz polna oraz zaroślowa (*Apodemus agrarius*; *Apodemus sylvaticus*), nornica ruda (*Myodes glareolus*), darniówka pospolita (*Microtus subterraneus*) ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), kret (*Talpa europaea*) oraz reprezentant rzędu zajęczaków - zajac szarak

(*Lepus europaeus*).

W pobliżu zabudowań może występować charakterystyczna fauna ssaków np. *mysz domowa (Mus musculus)*, *szczur wędrowny (Rattus norvegicus)* i *kuna domowa (Martes foina)*, które to gatunkami są gatunkami typowo synantropijnymi.

Na terenie dużych kompleksów leśnych stwierdzono występowanie m.in. jeleni szlachetnych (*Cervus elaphus*), saren (*Capreolus capreolus*), dzików (*Sus scrofa*), lisów (*Vulpes vulpes*) oraz ptaków, z takimi gatunkami jak kobuz (*Falco subuteo*); trzmiełojad (*Pernis apivorus*); muchołówka mała (*Ficedula parva*) oraz orzechówka (*Nucifraga caryocatactes*).

3.4 Formy ochrony przyrody

Gmina leży na obszarze występowania nieudokumentowanego GZWP nr 215 'Subniecka Warszawska', który stanowi strategiczne znaczenie w gospodarce wodnej kraju. Ochrona GZWP wynika na tym obszarze z przepisów prawa wodnego (Dz.U. 2017 poz. 1566)

Cała gmina Białobrzegi, położona jest na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rzeki Pilicy i Drzewiczki”, utworzonego Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego Nr 109, poz. 2368, z 2002r. Ochrona tych terenów wynika z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2016 poz. 2134). oraz Rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego Nr 49 z dnia 5 maja 2005r zmienionego Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego Nr 1 z dnia 6 stycznia 2009r.

Obszar wzdłuż rzeki Pilicy znajduje się również w obszarze specjalnej ochrony ptaków (OSO) Natura 2000 „Dolina Pilicy” PLB 140003 ustanowionego Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008r. oraz w obszarze specjalnej ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” PLH 140016.

Ochrona tych terenów wynika z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2016 poz. 2134). Dla w/w terenów Natura 2000 zostały opracowane plany ochrony, tj. plan zadań ochronnych dla PLB 140003 /Dz.U. Woj. Maz. z dnia 09 kwietnia 2014r. Poz. 3720/) oraz plan zadań ochronnych dla PLH 140016 /Dz.U. Woj. Maz. z dnia 09 kwietnia 2014r. poz. 3719/.

Ochronie prawnej podlegają także znajdujące się na terenie gminy pomniki przyrody:

- ożywionej (20 drzew pomnikowych – dęby szypułkowe, klon zwyczajny i klon jawor), występujące na obszarach leśnych i w parku dworskim w Stawiszynie i Suchej,
- nieożywionej – granit rapakiwi we wsi Kamień,

Ich ochrona wynika z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2016 poz. 2134).

3.5. STAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI STUDIUM

Wynikające z realizacji ustaleń studium trwałe skutki dla stanu środowiska to przede wszystkim wyłączenie z użytkowania rolniczego gleb pochodzenia mineralnego klasy bonitacyjnej III, IV, V i VI oraz małe fragmenty prywatnych gruntów leśnych. W przypadku braku realizacji planu obszar pozostanie w całości w dotychczasowym wykorzystaniu rolniczym i leśnym.

4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Na obszarze objętym opracowaniem studium nie będą występować nowe przedsięwzięcia zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. (Dz.U. 2016 poz. 71) Znajdują się jednak przedsięwzięcia istniejące które mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Są to:

1. droga ekspresowa S7
2. obszar górniczy Jasionna 1Sb nr w rejestrze 10-7/7/476/e o pow. 25044m²

Do przedsięwzięć istniejących i projektowanych w Studium mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko ze względu m.in. na położenie całej gminy w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Dolina Rzeki Pilicy i Drzewiczki” należy zaliczyć:

1. obszar górniczy Sucha 1 nr w rejestrze 10-7/7/511 o pow. 18993m²
2. ośrodki wypoczynkowe zlokalizowane wzdłuż doliny Pilicy oznaczone w Prognozie oraz

w Kierunkach zagospodarowania przestrzennego symbolem U4

3. zabudowa produkcyjno usługowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5ha /obszary oznaczone symbolem PU w miejscowości: Białobrzegi, Sucha, Szczyty i Kamień - jako powiększenie obszarów istniejącej zabudowy lub projektowanej w obowiązujących MPZP lub Studium - na terenach nieużytków, terenów rolnych oraz terenów leśnych które uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na nieleśne/
4. zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą objęta ustaleniami MPZP o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2ha /jako powiększenie obszarów istniejącej zabudowy lub projektowanej zabudowy w obowiązujących MPZP lub Studium - na terenach nieużytków, terenów rolnych oraz terenów leśnych które częściowo uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na nieleśne/
5. zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą nieobjęta ustaleniami MPZP o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5ha /jako powiększenie obszarów istniejącej zabudowy lub projektowanej zabudowy w obowiązujących MPZP lub Studium - na terenach nieużytków, terenów rolnych oraz terenów leśnych które częściowo uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na nieleśne/
6. istniejąca zabudowa usługowa /w tym głównie obiekty sportowe oznaczone symbolem UP7 w centrum Białobrzegów/ wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą objęta ustaleniami MPZP - o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2ha /powiększenie obszaru istniejącego/
7. projektowana zabudowa usługowa /w tym głównie tereny U5 w Szczytach/ wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą nieobjęte ustaleniami MPZP - o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5ha /jako powiększenie obszarów istniejącej zabudowy lub projektowanej zabudowy w obowiązujących MPZP lub Studium - na terenach nieużytków, terenów rolnych/
8. lądowisko - w miejscowości Brzeska Wola /na terenach rolnych - ewentualne przekształcenie 'innego miejsca do startów i lądowań' na lądowisko/
9. wylesienia mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu - dotyczy całego

obszaru gminy /małe enklawy zadrzewień pośród istniejącej zabudowy sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako lasy, będące w obowiązującym MPZP terenami przeznaczonymi pod zabudowę/

Powyższe przedsięwzięcia nie są zlokalizowane w obszarze Natura 2000.

Zgodnie z art.59 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – przedsięwzięcie zakwalifikowane jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony na podstawie art. 63 ust.1. ww. ustawy. Zgodnie z art. 63 ust.1: „Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko stwierdza, w drodze postanowienia, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach” Zgodnie z art. 71 ww. ustawy z dnia 3 października 2008r. decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Natomiast uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Stwierdza się, iż środowiskowe uwarunkowania przedsięwzięcia określone zostaną dopiero na etapie m.in. decyzji o pozwolenia na budowę – które to postępowanie jest autonomiczne i nie związane z procedurą sporządzania Studium.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym

- utrzymanie norm odnośnie jakości wód powierzchniowych i podziemnych określonych w przepisach szczegółowych
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczenia poziomu hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych
- utrzymanie norm odnośnie jakości powietrza określonych w przepisach szczegółowych

Wybrane cele ochrony przyrody oraz zakazy zgodnie z rozporządzeniem Nr 43 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005r. – Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny rzeki Pilicy i Drzewiczki

- pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz części drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu;
- preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi;
- ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych;

W Obszarze zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną rybacką i łowiecką;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli

nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu /za wyjątkiem obszarów górniczych wymienionych w rozdziale 4/

5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno- błotnych;

8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Cele ochrony środowiska wyznaczone w planach ochrony obszarów Natura 2000 zostały przedstawione i opisane w części graficznej Prognozy. Na terenie gminy Białobrzegi są to:

1. dla obszaru Natura 2000 „Dolina Pilicy” PLB 140003

- odtworzenie piaszczystych plaż - teren położony w sołectwie Brzeźce

- zachowanie siedlisk, trwałe użytki zielone, ekstensywne użytkowanie kośne - obszar w sołectwie Mikówka oraz drugi obszar w bezpośrednim sąsiedztwie w m. Białobrzegi

2. dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” PLH 140016

- zachowanie siedlisk, trwałe użytki zielone, rezygnacja z organizowania zawodów wędkarskich - obszar w m. Białobrzegi pokrywający się częściowo z projektowanym zbiornikiem wodnym

6. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGACYCH BYĆ REZULTATEM PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARU 2000 ORAZ INTEGRALNOŚCI TEGO OBSZARU

Przedmiotem studium są zmiany funkcji terenów położonych w gminie Białobrzegi. Na terenach wolnych od zabudowy i wg ewidencji gruntów sklasyfikowanych jako role, łąki i pastwiska klas od III do VI oraz na terenach leśnych, studium przewiduje realizację zabudowy zagrodowej, mieszkaniowo – usługowej, usługowej oraz przemysłowej. Ze względu na zmianę przeznaczenia części terenów rolnych i leśnych na nierolnicze i nieleśne które przeznaczone mają być pod w/w zabudowę, w ramach opracowywania MPZP wystąpi konieczność przeprowadzenia procedury zmiany przeznaczenia gruntów, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2017 poz. 1161).

Autorzy prognozy skupili się na analizie i ocenie określonych w studium rozwiązań oraz warunków zagospodarowania, wynikających z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody, a także ochrony gruntów rolnych i leśnych.

Dla terenów funkcjonalnych przyjęto w studium pewne ilościowe wskaźniki urbanistyczne, pozwalające zwymiarować i ocenić potencjalne wpływy realizacji ustaleń studium na środowisko przyrodnicze i zdrowie mieszkańców.

Tab.1 Wskaźniki urbanistyczne

Symbol przeznaczenia terenu	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna (m ²)	Maksymalna wysokość zabudowy	powierzchnia działki
zabudowa wielorodzinna MW	10%	17m	1000m ²
zabudowa jednorodzinna z usługami	20% w obszarze przestrzeni publicznych	10m	800m ²

nieuciążliwymi MNU	40% poza obszarem przestrzeni publicznych		
zabudowa obszarów wiejskich MR-MN	40%	10m	1000m ²
zabudowa zagrodowa rozproszona MR	40%	10m	1500m ²
zabudowa usług publicznych UP	10%	15m	Nie ogranicza się wielkości nowo wydzielanych działek budowlanych
zabudowa usług komercyjnych U	20%	12m	Nie ogranicza się wielkości nowo wydzielanych działek budowlanych
zabudowa produkcyjno – usługowa PU	20%	12m	Nie ogranicza się wielkości nowo wydzielanych działek budowlanych
Strefa lądowiska i usług lotniczych SL	70%	7,5m	3000m ²

Studium zakłada szczegółowe ustalenie wskaźników na etapie opracowania MPZP

Projekt studium w rozdziale dotyczącym kierunków użytkowania obszarów otwartych mówi iż, należy dążyć do kształtowania przestrzennej ciągłości systemu przyrodniczego w gminie. W związku z powyższy, wyznacza się tereny zielone, grunty orne lasy i wody powierzchniowe jako tereny strefy ekologicznej o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Na wymienionym terenie należy zakazać lokalizacji obiektów uciążliwych dla środowiska oraz prowadzenia odwodnień bez zgody odpowiednich organów.

Studium wskazuje również obszary rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, na których polityka przestrzenna powinna polegać na:

- nie rozpraszaniu zabudowy zwłaszcza na terenach najlepszych gleb.
- zachowaniu zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne jako ważny element lokalnego układu powiązań ekologicznych.
- zakazie wznoszenia w lasach obiektów budowlanych z wyjątkiem obiektów integralnie związanych z funkcją lasu.
- utrzymaniu zasięgi lasów istniejących.
- dbałości o stan zdrowotny i sanitarny lasów.

- wprowadzaniu nowych zalesień na najłabszych glebach zwłaszcza w sąsiedztwie lasów istniejących.
- przystosowaniu lasów do funkcji rekreacyjnej.
- prowadzeniu gospodarki leśnej zgodnie z zasadami proekologicznymi.

Studium wymienia również obszary ochrony przyrody przytaczając m.in. rozporządzenia wykonawcze oraz mówi, iż przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy respektować granice oraz reżimy ochronne przyjęte dla w/w obszarów a także przyjęte zasady ochrony przyrody określone w studium.

Są to m.in:

- racjonalne gospodarowanie przestrzenią z uwzględnieniem zasady zachowania systemu przyrodniczego w jego naturalnych granicach fizjograficznych.
- w działalności planistycznej doprowadzenie do uzyskania przestrzennej ciągłości systemu przyrodniczego drogą przekształceń i wiązanie „wyspowo” występujących elementów przyrodniczych w jednolity układ;
- podjęcie działań zmierzających do zabezpieczenia i ochrony systemu przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem jego najcenniejszych elementów (biocentra i strefy buforowe o znaczeniu międzynarodowym w rejonie doliny Pilicy);
- podejmowanie działań prowadzących do likwidacji bądź ograniczenia zagrożeń i degradacji oraz odtwarzania elementów systemu przyrodniczego;
- przywrócenie „równowagi ekologicznej” doliny Pilicy (poprawa czystości wód i zabezpieczenie jej przepływu nienaruszalnego, podniesienie retencji wód w dolinie – poprzez budowę zbiornika wodnego (retencyjnego) na rzece Pierzchniance;
- przeciwdziałanie procesom degradacji torfowisk i związanych z nimi cennych zbiorowisk roślinnych, głównie bagiennych;
- wymuszanie poprawy stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych (rejon Suchej, Stawiszyna); zakaz prowadzenia ferm bezściółkowych i gnojowicowania użytków rolnych oraz wprowadzania nie oczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub gruntu;

- zakaz lokalizowania obiektów stanowiących zagrożenie jakości wód podziemnych;
- działania zmierzające do poprawy warunków retencyjnych poprzez wprowadzenie zalesień i zadrzewień;
- przeciwdziałanie stwierdzonym procesom erozji;
- rekultywacja wyrobisk i innych gleb zdegradowanych;
- piecza nad gospodarką odpadami poprzez utrzymywanie zorganizowanego systemu usuwania i utylizacji odpadów wraz z likwidacją „dzikich” wysypisk śmieci;
- działania zmierzające do nie pogarszania stanu czystości atmosfery (wykorzystywanie gazu ziemnego na cele grzewcze, oczyszczanie spalin);
- eliminowanie intensywnej chemizacji sadownictwa na rzecz biologicznych metod ochrony sadów;
- opracowanie i wdrażanie programu ograniczenia uciążliwych zakładów i obiektów (w tym źródeł wytwarzania ciepła);
- rozszerzanie świadomości ekologicznej społeczeństwa z uaktywnieniem promocji walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych regionu, zwłaszcza u osób zaangażowanych w działalność gospodarczą i młodzieży.
- promowanie gospodarki leśnej oraz łąkowo-pastwiskowej na podstawach ekologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem zgodności biocenozy z biotopem;
- podjęcie działań w kierunku likwidacji lub ograniczenia: emisji szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery (np. poprzez modernizacje systemu ciepłowniczego), zrzutu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i do gruntu, natężenia hałasu itp.;
- prowadzenie działań ochronnych na obszarach Natura 2000 zgodnie z ustaleniami planów ochronnych dla tych obszarów.

W części dotyczącej kierunków kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej studium zakłada ochronę gruntów najwyższych klas bonitacyjnych, oraz w związku z wprowadzaniem nowych funkcji mieszkaniowo – usługowych na terenach rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych konieczność uzyskania zgody na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na zmianę przeznaczenia

gruntów rolnych na nierolnicze, jak również utrzymanie w trwałym użytkowaniu użytków zielonych jako bazy paszowej dla produkcji zwierzęcej.

W części dotyczącej kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej Studium zakłada iż rozwój infrastruktury powinien dążyć do poziomu w pełni zapewniającego ochronę obszarów cennych przyrodniczo.

Zważywszy na problemy organizacyjne i finansowe dotyczące realizacji programów infrastruktury komunalnej w skali całego kraju, należy przyjąć, że większość nowych działek budowlanych poza granicami miasta Białobrzegi ze względu na brak skanalizowania będzie posiadała bezodpływowe zbiorniki na ścieki lub oczyszczalnie przydomowe, których jakość i szczelność często pozostawia wiele do życzenia. Należy jednak zaznaczyć, że studium zakazuje odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i gruntu oraz umożliwia stosowanie indywidualnych lub grupowych oczyszczalni ścieków wyłącznie na terenach, gdzie nie istnieje możliwość włączenia w system kanalizacji.

W zakresie gospodarki odpadami studium zakłada że zasady gospodarowania odpadami, będą polegać na utrzymywaniu zorganizowanego systemu usuwania i utylizacji odpadów. Podsumowując w/w zapisy dotyczące ochrony przyrody należy stwierdzić, że rozwiązania przyjęte w studium powinny ograniczyć do minimum możliwość wystąpienia na obszarze opracowania nadzwyczajnych zagrożeń środowiska oraz zapewnić odpowiednią jakość życia mieszkańców.

Ze względu na fakt, iż nadpiliczny obszar znajduje się w obszarze Natura 2000, oraz iż cały teren opracowania znajduje się na Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny rzeki Pilicy i Drzewiczki zgodnie z rozporządzeniem Nr 43 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005r. na w/w obszarze obowiązują stosowne zakazy i nakazy. Po wejściu w życie Uchwały Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. zmieniającej niektóre rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego dotyczące obszarów chronionego krajobrazu, stosowne zakazy od marca 2013r. nie dotyczą realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko które mogą pojawić się na terenie gminy.

Po analizie ustaleń studium pod kątem lokalizacji zakazanych w rozporządzeniach Wojewody Mazowieckiego funkcji (§3 Rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego Nr 49 z dnia 5 maja 2005r.) można stwierdzić, że zapis ustaleń respektuje przepisy obowiązującego prawa. Należy jednak zwrócić uwagę iż Studium przewiduje pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz zagrodową obszary znajdujące w pasie poniżej 100m od linii brzegowej innych zbiorników wodnych. Dlatego należy zwrócić uwagę w MPZP aby linia nieprzekraczalnej zabudowa dla tych obszarów była wyznaczona w pasie szerokości co najmniej 100 m od tych zbiorników.

Studium nie wprowadza funkcji lub zmian które byłyby szczególnie uciążliwe dla środowiska lub w sposób znaczący zmieniałyby sposób jego funkcjonowania. Natomiast wprowadzone rozwiązania ograniczają negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi. Na terenie gminy mogą pojawić się nowe przedsięwzięcia zakwalifikowane jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, które będą wymagały przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Środowiskowe uwarunkowania przedsięwzięcia określone zostaną dopiero na etapie m.in. decyzji o pozwolenia na budowę – które to postępowanie jest autonomiczne i nie związane z procedurą sporządzania studium. /patrz: rozdział 4/

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU ORAZ NA ŚRODOWISKO

Na obszarze objętym opracowaniem Studium nie będą występować nowe przedsięwzięcia zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397) Mogą pojawić się natomiast nowe przedsięwzięcia mogące potencjalnie

znacząco oddziaływać na środowisko. Będą one jednak za wyjątkiem projektowanego zbiornika wodnego poza obszarem Natura 2000. Zbiornik wodny w miejscowości Białobrzegi jest obecnie na etapie koncepcji. Inwestycja ta będzie wymagała przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Należy jednak zaznaczyć iż środowiskowe uwarunkowania przedsięwzięcia określone zostaną dopiero na etapie decyzji o pozwoleniu na budowę – które to postępowanie jest autonomiczne i nie związane z procedurą sporządzania studium.

7.1. KOMPLEKSOWA OCENA SKUTKÓW REALIZACJI STUDIUM

Zidentyfikowane na podstawie ustaleń studium i obserwacji terenu oddziaływania zostały przedstawione w tabeli nr 2:

tab.2 Identyfikacja oddziaływań związana z planowanymi funkcjami terenu

Czynnik	Dotyczy terenów	Technologia, możliwość wystąpienia	Prognozowane oddziaływanie i jego natężenie
Emisja zanieczyszczeń powietrza z układów grzewczych	Tereny zabudowy	Wystąpi	Oddziaływanie mało znaczące
Emisja zanieczyszczeń powietrza z pojazdów samochodowych	Komunikacja drogowa i jej otoczenie	Wystąpi głównie w otoczeniu nowych dróg wewnętrznych oraz parkingów	Oddziaływanie mało znaczące
Emisja hałasu komunikacyjnego	Komunikacja drogowa i jej otoczenie	Wystąpi głównie w otoczeniu nowych dróg wewnętrznych oraz parkingów	Oddziaływanie mało znaczące
Hałas związany z lokowanymi funkcjami	Tereny zabudowy	Wystąpi głównie w otoczeniu nowych dróg wewnętrznych oraz parkingów	Oddziaływanie mało znaczące
Wpływ na klima t lokalny	Tereny zabudowy	Prawdopodobny	Miejscowo w stopniu mało odczuwalnym
Przekształcenie krajobrazu	Obszar zainwestowania	Wystąpi	Oddziaływanie mało znaczące
Przekształcenie walorów widokowych	Obszar zainwestowania	Wystąpią	Ograniczenia pola widoku
Przekształcenie stosunków wodno-gruntowych	Obszar zainwestowania	Wystąpi	Wskutek wzrostu współczynnika odpływu /z powierzchni utwardzonych/
Zanieczyszczenie wód na skutek zrzutu ścieków	Cały teren opracowania	Nie wystąpi	Zależnie od szczelności

Powstawanie odpadów komunalnych	Obszar zainwestowania	Wystąpi	Zależnie od sprawności miejskiego systemu utylizacji
Ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu	Dachy, powierzchnie utwardzone	Wystąpi	Oddziaływanie dość znaczące
Likwidacja powierzchni biologicznie czynnej	Tereny zabudowy	Wystąpi	Oddziaływanie znaczące

7.1.1 Wpływ na gleby

Przekształcenie gleb będzie związane głównie z ich fizyczną eliminacją na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie /zajęcie powierzchni przez zabudowę oraz powierzchnie ze sztuczną nawierzchnią (dojazdy, miejsca postojowe, chodniki itp.)/. Zmiany te będą miały miejsce prawie wyłącznie w terenach przeznaczonych pod zainwestowanie. Poza terenami zainwestowanymi ograniczenia powierzchni z okrywa glebową mogą być związane z remontami lub przebudową systemu komunikacyjnego (budowa chodników, urządzeń komunikacyjnych, zmiany parametrów ulic). Postępowanie z warstwą urodzajną gleb regulują przepisy szczególne (Ustawa o ochronie gruntów i rolnych) zobowiązujące inwestora do zachowania warstwy i użycia jej w rekultywacji terenu. Wykonanie zapisów obowiązującego prawa winno być w tym zakresie egzekwowane w postępowaniach administracyjnych. Zmiany stanu (jakości) gleb — wynikające z możliwego zanieczyszczenia jeśli wystąpią, to w odniesieniu do gleb na gruntach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych w tym głównie w sąsiedztwie drogi krajowej S7.

7.1.2 Wpływ na stan czystości powietrza atmosferycznego

Wobec przewidywanego studium zastosowaniu w zabudowie niskoemisyjnych nośników energii w tym rozbudowę sieci gazowej nie należy się spodziewać istotnego pogorszenia stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego. Warunkiem jest jednak pełna realizacja ustaleń w tym zakresie. Zmiany stanu powietrza na skutek oddziaływań komunikacyjnych będą głównie w rejonie drogi krajowej S7 gdzie istnieje możliwość wystąpienia ponadnormatywnych stężeń tlenków azotu w odległości kilkunastu metrów od krawędzi drogi. Na odcinku drogi biegnącej przez istniejące i proponowane obszary zabudowy

mieszkaniowej zostały zamontowane ekrany dźwiękochłonne, które ograniczają również obszar występowania zanieczyszczeń.

7.1.3 Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Na terenie gminy zorganizowanymi systemami odbioru ścieków objęte są miejscowości Białobrzegi oraz Sucha. Docelowo Studium zakłada rozbudowę istniejących sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni w Białobrzegach..

Obiekty zlokalizowane w pozostałych miejscowościach będą posiadały indywidualne urządzenia do oczyszczania ścieków lub ścieki z tych terenów gromadzone będą w indywidualnych bezodpływowych zbiornikach ścieków i będą wywożone do najbliższej oczyszczalni.

Na terenie gminy zorganizowanymi systemami odpływu wód opadowych objęte jest głównie miasto Białobrzegi. Systemy te są w fazie zaawansowanej rozbudowy. W miejscowości Sucha kanalizacja deszczowa obejmuje strefę zabudowy wielorodzinnej.

Należy również zwrócić uwagę na zakazy i nakazy wynikające z przepisów odrębnych w tym z rozporządzeń wykonawczych oraz PZO dla obszarów Natura 2000 znajdujących się na terenie gminy, oraz do istniejącego obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Pilicy i Drzewiczki”

W warunkach pełnej realizacji ustaleń studium dotyczących objęcia najbardziej zurbanizowanej części gminy systemem kanalizacyjnym odprowadzającym ścieki komunalne oraz budowy sieci kanalizacyjnej w pozostałych większych miejscowościach gminnych nie należy spodziewać się znaczących wpływów z tego źródła, na jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

W studium nie pojawiła się natomiast informacja odnośnie odprowadzenia wód opadowych z terenów dróg i ulic. Należy w tym wypadku zwrócić uwagę, że swobodne odprowadzenie wód z jezdni ulic nie powinno mieć miejsca ze względu na możliwość zanieczyszczenia wód produktami ropopochodnymi. Szczególnie, gdy w warunkach lokalnych wody podziemne ze względu na słabą izolację od powierzchni narażone są na zanieczyszczenie. Stąd w zapisie studium powinno się uwzględnić zapis o instalowaniu urządzeń ochrony ekologicznej również w przypadku budowy i modernizacji dróg.

(w myśl definicji zawartej w art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. c Prawa wodnego ściekami są wody opadowe lub roztopowe ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni, w szczególności z miast, portów, lotnisk, terenów przemysłowych, handlowych, usługowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów. W definicji tej wymieniono przykładowe powierzchnie, które ustawodawca uznał za zanieczyszczone, w tym wszystkie kategorie dróg)

7.1.4 Wpływ na klimat lokalny i topoklimat oraz na warunki wymiany powietrza

Planowane przeznaczenie tego terenu nie powinno powodować istotnych modyfikacji uwarunkowań termiczno - wilgotnościowych, czy wietrznych. Powstanie nowej zabudowy ze względu na niskie jej parametry (wysokość, wskaźnik intensywności zabudowy oraz wysoki udział zieleni) nie ograniczy wymiany powietrza oraz jego nagrzewania przez co nie spowoduje pojawienia się tzw. efektów tunelowych, czyli zwiększenia prędkości wiatru spowodowanego powstaniem nowej zabudowy ze względu na projektowaną niską zabudowę. Projekt Studium utrzymuje za to duże powierzchnie wolne od zabudowy na których nie zmienia się sposób użytkowania (jako tereny otwarte lub występujących lasów i zadrzewień).

Przewiduje się, że topoklimat analizowanego obszaru w wyniku realizacji zapisów projektu Studium ulegnie nieznacznym zmianom podstawowych parametrów, niemniej nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na klimat oraz warunki wymiany powietrza, w tym: bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego, długoterminowego, stałego i chwilowego.

7.1.5 Wpływ na klimat akustyczny

W wyniku realizacji ustaleń studium klimat akustyczny nie ulegnie zmianie. Hałas pochodzi głównie z drogi krajowej nr 48 oraz ekspresowej S7 która już istnieje i na odcinku przebiegającym przez tereny zabudowane posiada ekrany dźwiękochłonne. Powstanie nowej zabudowy nie zwiększy znacząco ruchu na drogach lokalnych i krajowej oraz na terenie działek a co za tym idzie także hałasu.

7.1.6 Wpływ na zasoby przyrody żywej i nieżywej

Znaczne powierzchnie obszaru Studium stanowią tereny leśne oraz rolnicze. W wyniku realizacji zapisów projektu Studium nastąpi uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej w obszarze objętym zmianami przeznaczenia w tym zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych. Straty szczególnie szaty roślinnej nie będą jednak znaczące gdyż teren wyznaczony do zmiany przeznaczenia nie obfituje w cenne (czy rzadkie) siedliska i zbiorowiska, natomiast obszary Natura 2000 pokrywają się w znacznym stopniu z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią na których obowiązuje zgodnie z przepisami odrębnymi zakaz zabudowy i na których Studium nie wyznacza nowych terenów budowlanych.

Studium w części tekstowej i rysunkowej wskazuje obszary i obiekty chronione w tym: obszary Natura 2000, obszar chronionego krajobrazu „Dolina Pilicy i Drzewiczki” oraz pomniki przyrody żywej i nieżywej, dla których należy utrzymać istniejące formy ochrony zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody oraz rozporządzeniami wykonawczymi oraz PZO.

Przestrzeganie zasad ochrony będzie w tym wypadku zależało od skuteczności nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących uregulowań prawnych.

Nie stwierdzono na terenach przeznaczonych w projekcie Studium pod zmianę przeznaczenia, występowanie gatunków zwierząt prawnie chronionych, dla których ten obszar stanowiłby miejsce ich występowania oraz rozmnażania, za wyjątkiem kreta (*Talpa europaea*), który objęty jest częściową ochroną gatunkową. Może w tym wypadku dojść do wyginięcia lub migracji osobników, których siedlisko zostało zajęte. Brak jest jednak sposobów minimalizacji tego zagrożenia. Z uwagi na planowany proces urbanizacji obszaru objętego projektem Studium prognozuje się zmniejszenie udziału gatunków charakterystycznych dla siedlisk polnych i porolnych. Na terenach przeznaczonych pod zabudowę zostaną zmodyfikowane warunki bytowania fauny (poprzez zabudowę terenu oraz wprowadzenie nasadzeń zieleni).

Dzięki zapisom Studium zostaną utrzymane główne ciągi przyrodnicze - doliny Pilicy oraz

Pierzchni.

W wyniku przeprowadzonych analiz ustaleń projektu Studium nie przewiduje się powstania znaczącego negatywnego oddziaływania na świat roślinny w tym: bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego, długoterminowego, stałego i chwilowego.

7.1.7 Wpływ na obszary Natura 2000

Teren opracowania znajduje się w obszarze Natura 2000 jednak zmianą przeznaczenia zostały objęte głównie tereny reprezentujące odmienne ekosystemy w stosunku do ekosystemu będącego podstawą utworzenia obszarów Natura 2000.

Przestrzeganie zasad ochrony będzie zależało od skuteczności nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących uregulowań prawnych.

7.1.8 Wpływ na krajobraz

Wobec znacznego istniejącego już i wprowadzającego negatywne dominanty krajobrazowe zainwestowania dalsze zagospodarowanie, które będzie skutkiem realizacji ustaleń studium nie spowoduje istotnego obniżenia walorów krajobrazowych. Uporządkowanie procesu zainwestowania dzisiaj dość chaotycznego przyczyni się raczej do uporządkowania krajobrazów wewnątrz architektonicznych, które tu powstaną. Określenie gabarytów zabudowy i jej intensywności, przy właściwym przestrzeganiu zapisów studium oraz w przyszłości MPZP, wpłynie na poprawę walorów krajobrazowych mimo zwiększenia powierzchni zainwestowania. Korzystnymi rozwiązaniami studium są, ograniczające wpływ na krajobraz, nakazy i reguły związane z prowadzeniem i wykonaniem sieci infrastruktury.

7.2 GOSPODARKA ODPADAMI

Zasady gospodarowania odpadami, obowiązki posiadaczy odpadów oraz gromadzenie odpadów winny być zgodne z obowiązującymi przepisami szczególnymi i odrębnymi oraz podporządkowane aktualnie obowiązującemu gminnemu Programowi Ochrony Środowiska. W dziedzinie gospodarki odpadami ustalenia studium nie wniosą praktycznie żadnych zmian. Nastąpi przyrost ilości odpadów proporcjonalny do wzrostu liczby

mieszkańców obszaru. Realizacja planu nie będzie miała natomiast wpływu na zmiany wskaźnika nagromadzenia (ilość odpadów powstających w określonym przedziale czasu na mieszkańca). Zgodność gospodarki odpadowej z ustaleniami studium oraz docelowo MPZP wynikać będzie od skuteczności nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących uregulowań prawnych.

7.3 ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z USTALENIAMI STUDIUM

Ustalenia studium dotyczące zabezpieczeń przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko w zasadzie eliminują możliwość powstania zagrożeń związanych z przekształceniem obszaru. Źródłem zagrożeń może być zaniechanie lub niepełna realizacja ustaleń studium w zakresie uzbrojenia terenu oraz zastosowania narzędzi ochrony warunków życia mieszkańców.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Na etapie sporządzania studium rozważane były różne warianty rozwiązań wewnętrznych. Wybór ostatecznego rozwiązania nastąpił po konsultacjach społecznych z udziałem zainteresowanych stron. Wszystkie rozważane koncepcje rozwiązań urbanistycznych nie różniły się od siebie w zasadniczy sposób pod względem oddziaływania na środowisko. Dla terenu opracowania nie istnieją rozwiązania alternatywne które umożliwiłyby osiągnięcie zakładanego przez inwestora celu w inny, mniej szkodliwy dla środowiska sposób. W trakcie sporządzania projektu studium nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie oceny projektu studium nie wprowadza się konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Projekt studium nie wprowadza funkcji, które byłyby szczególnie uciążliwe dla środowiska, w związku z czym nie ma konieczności prowadzenia specjalnie określonego monitoringu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień studium będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

Istotny jest również fakt, że studium jako dokument o charakterze strategicznym nie jest podstawą do realizacji poszczególnych przekształceń. Ich realizacja może nastąpić dopiero po uchwaleniu planów miejscowych, w których można ustalić metody analizy skutków ich realizacji.

10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Dla planowanych przedsięwzięć wynikających z realizacji ustaleń studium z uwagi na miejscowy zasięg wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 104 z dnia 3 października 2008r. O udostępnianiu informacji o ochronie środowiska, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

11. STRESZCZENIE

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Białobrzegi. Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń studium na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury.

Gmina leży na obszarze występowania nieudokumentowanego GZWP nr 215. Ochrona GZWP wynika z przepisów prawa wodnego. Cała gmina Białobrzegi, położona jest również na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rzeki Pilicy i Drzewiczki”. Obszar wzdłuż rzeki Pilicy znajduje się ponadto w obszarze specjalnej ochrony ptaków (OSO) Natura 2000 „Dolina Pilicy” PLB 140003 oraz w obszarze specjalnej ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” PLH 140016.

Ochrona tych terenów wynika z przepisów ustawy o ochronie przyrody. Dla w/w terenów Natura 2000 zostały opracowane również plany zadań ochrony (PZO). Zadania ochrony oraz obszary działań ochronnych zostały opisane i zaznaczone na mapie Prognozy.

Dla terenu opracowania przeanalizowano obecne występowanie zabudowy i stopień zainwestowania oraz uwarunkowania gruntowo-wodne.

Dominują tutaj tereny leśne oraz rolne - pola uprawne, nieużytki porolne, itp. Ze względu na wzrost ilości terenów mieszkaniowych wzrośnie liczba osób przebywających na tym obszarze, co związane jest oczywiście ze wzrostem zapotrzebowania na energię elektryczną i wodę w stopniu proporcjonalnym. Natomiast wzrost ilości odpadów i ścieków zależeć będzie w głównej mierze od zrealizowania sieci wodno - kanalizacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem kanalizacji sanitarnej oraz programu selektywnej zbiórki odpadów.

Ze względu na utworzenie nowych terenów mieszkaniowych wzrośnie liczba osób przebywających na tym obszarze, co będzie związane oczywiście ze wzrostem zapotrzebowania na energię elektryczną i wodę w stopniu proporcjonalnym. Natomiast wzrost ilości odpadów i ścieków zależeć będzie w głównej mierze od zrealizowania sieci wodno-kanalizacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem kanalizacji sanitarnej oraz programu selektywnej zbiórki odpadów.

Przy tego typu zmianach zagospodarowania należy oczekiwać wzrostu natężenia niekorzystnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Prace budowlane wymagają usunięcia roślinności, wierzchniej warstwy gleb oraz wykonania wykopów budowlanych. Ze względu na mały obszar opracowania oraz zakładaną wielkość powierzchni zabudowy, straty jakościowe ze względu na wartość tych komponentów uznano za małe w obrębie

gleb i roślinności (brak cennych elementów podlegających niekorzystnym oddziaływaniom). Jednak konieczność wykonywania wykopów, a często odwodnień w trakcie prac budowlanych spowoduje wzrost zagrożenia wód gruntowych na omawianym obszarze. Niekorzystne oddziaływania dotyczą jednak jedynie etapu prac budowlanych i po ich zakończeniu powinny wygasnąć.

Należy przypuszczać że dotychczasowe tempo zmian środowiska wzrośnie, zmniejszy się wilgotność względna powietrza oraz infiltracja, wzrośnie nieznacznie stężenie gazowych zanieczyszczeń powietrza. Wzrośnie mozaikowość krajobrazu i różnorodność przestrzenna, w sposób umiarkowany zmniejszy się wielkość ekosystemów. W obrębie szaty roślinnej wzrośnie liczba gatunków oraz ich tempo wymiany.

Podsumowując, realizacja ustaleń studium nie pociąga za sobą poważnych skutków środowiskowych. Potencjalne oddziaływania negatywne będą miały zdecydowanie charakter lokalny. Ze względu na funkcję obszarów ich strukturę oraz cel ochrony zmiana studium nie będzie miała negatywnego wpływu na integralność obszarów Natura 2000.

W wyniku realizacji ustaleń studium powstanie krajobraz o jakości sprzyjającej dla życia mieszkańców ale na pewno niezbyt korzystny dla obecnie występujących tu gatunków roślin i zwierząt.